tagajärel truuiste teenisiwad. Pärishärra istus wõerastega kaardi-laudas, ehk käis jahi peal, kus juures üks kisa ja wanne alati kuulda oli. Prona käis ratsa sõitmas, käratses ja wandus köökis tüdrukute seas, ehk tantsis wõerastega saalis. Iga õhtu lakkus pärishärra oma wõerastega poole ööni ja teendrid paar tundi weel kauem, kui sakśad juba magamas oliwad. — Kõigiti oli lossi elu seest ja wäljaspoolt kole küll: Üks kurja wanne ja ropud sõnad kostsiwad iga silmapilgul ülemate ja alamate suust. Ülewel lossi katusel kränksusiwad tuulelipud, kangialustes kiunus ja wingus tuul, et uksed paukudes kinni ja lahti läksiwad, koerad hulgusiwad hoowides. Pühapääwa ega jumalateenistust ei saanud seal ialgi peetud.

Sealsammas ligikordas järwe kaldal oli üks pisuke kalamehe urtsik, kus sees üks waene mees oma weikese pojaga elas ja kalapüüdmisega oma pead toitsiwad. Seal oli koguni teistwiisi elu: kui pääwatöö tehtud ja õhtu eha ju taewa all hakkas kustuma, kuuldi enamiste urtsikust ikka waimulikku laulmist, kus kalamees oma pojaga raske töö järele Jumalat kiitsiwad, kes pääwal nende tööd lasknud korda minna ja ennast ööseks palwes tema hoole alla andsiwad. Kõigel pääwal ei kuulnud wana ja tema poeg muud, kui järwe laenete

kohisemist. Jahilossi ei läinud kalamees iialgi heameelega, sest ta sai seal seepärast, et ta Jumala sõna armastas ja palwet tegi, salalikuks ja palwekoeraks sõimatud ja hirmus kurjawandumine, koledad jutud ja häbematta ropud laulud, mis ta igakord lossi peal pidi kuulma, oliwad tal niisamma raske kannatada, kui hobusel palawa pääwaga metsas parmude kää. Ta meelest oli, kui oleks ta selle inetuma kära ja wande kõrwas weel üht teist healt, see on: põrgu muusiku koori passi kuulnud; ta ei teadnud isegi, kust see tuli, aga ta arwas seda. Oma poega, kes tal igakord kalad lossi mäele aitas kanda, ei mõtnud ta ilmaski enesega lossi sisse, waid jättis teda wärawa taha ootama, kunni ta ise kalad kokale äramüüs. Minu pea ja süda, mõtles auus mees, ei hakka mitte enam niisuguse põrgu pilli järele tantsima. Aga minu Willi (nõnda oli poisi nimi) ei ole weel nii kindel. Aga ükskord Jõulu õhtul hüüdis lossi prona poissi, kes lossi wärawas seisis, ja kutsus teda oma kambri, pistis ühe rahatüki tema peusse ja ütles: Willi, mine ruttu alla poodi ja too mulle sealt kuus naela waha küünlaid; meil on täna õhtu suur pall ja tants ja köögipoissi on koer kiskund, et ei või minna. Pois küsis isa käest luba ja läks. Kaupmees andis suured walged wahaküünlad poisi kätte

Eesti-ma rahwa Kalender 1880, lk. 27